

Szövetkezés

Felelős szerkesztő:
Fekete György

rendkívüli kiadása

Megjelenik
16.000 példányban

Ez a mi házunk!

A Nyáradmentén egyik „Hangya” szövetkezelben csinos felirat hívja fel a vásárló-tag figyelmét arra, hogy nem egy közönséges szatóc-bolt küszöbét lépte át, hanem egy áldásos intézményét, a szövetkeze-tét. E rövid emlékeztetőt, mely a következőképpen hangzik, érdemes, hogy megismerje minden szövet-kező:

„Ezt a szövetkezetet alapítottuk
1915. április 6-án.

Apáról a fiura, fiuról az unokára száll!
Ez a mi házunk, ez a mi várunk.

Ezt építjük!

Ide hordjuk filléreinket. Itt marad nekünk!”

Ez a néhány sor kifejezi azt a szoros, elszakíthatatlan kapcsolatot, ami egybefűzi a falu népét a szö-ve-tke-zeté-vel. Ott ahol e pár sor jelszava lesz a tagoknak, a szö-ve-tke-zet bizonyára virágozni fog s jólétet áraszt maga körül.

Ez a mi házunk! Nem idegen bolt. Nem a pénzünkön gyűjtött idegen vagyon, hanem a mi szent közös tulajdonunk. Épület, mely-nek alapját apáink rakták le s mint drága örökséget hagylák a fiakra, unokákra, akik minden vásárlásuk-kal egy-egy léglát cserepet, vagy szeget visznek, ehhez az örök kincset jelentő szövetkezeti épület-hez, hogy az erős, rendíthetetlen vára legyen a község gazdasági életének.

Még azokon a helyeken is, ahol ma nincsen a szövetkezetnek saját háza, ott is megvan az összetartó kapocs s meg kell legyen az ösz-tön-zés, az elhatározás, hogy a falu főutcáját szövetkezeti ház dí-szítse. Nemrég egy egyszerű

gazdától hallottam, hogy olyan a falu szövetkezet nélkül, mint ahol nincsen templom, vagy iskola. S mennyire igaza van ennek a fa-lu-si gazdának. Templom, iskola, szövetkezet nélkül, hol volna a vallásosság, a műveltség és a gazdasági fejlődés.

Mi az alapja a szövetkezeti gyarapodásnak? A fentti emlé-ke-ztető megadja a választ: „Ide hordjuk filléreinket. Itt marad ne-künk!” A szövetkezeti vásárlással

tehát nemcsak a szövetkezetünket erősítjük, hanem önmagunkat, csa-ládunkat is segítjük, mert a szö-ve-tke-zetből a pénz nem vándorol idegen kezekbe, hanem nekünk marad.

Véssük emlékezetünkbe jól eze-ket a sorokat. S ahányszor be-lépünk a mi szövetkezeti ottho-nunkba, jusson eszünkbe, hogy ez a mi házunk, amit tovább épí-te-nünk, fejleszteniünk szent kötele-sége minányajunknak.

Tavaszi árubeszerzés.

A közeledő tavasz csalhatatlan előjelei mutatkoznak. A jó gazda ilyenkor gazdasági eszközei, szerszámai között szemlét tart, hogy azokat javíttassa, vagy újakat szerezzen be. Aki jó gazdasági szerszámot akar, feltétlen a „Hangya” szövetkezethez fordul, ahol, ha minden gazdasági eszköz raktáron nincs is, de az árát megmondják s pár napon belül meghozatják a szövetkezeti tag kívánságára.

Szövetkezeteink utján beszerezhetők: 10—14 soros losonczy gyártmányu „Drill” védjegyü kanalas vetőgépek, „Resicai” sack-ekék taligával, vasboronák, kétsoros tengeri vetők, kapológépek, ekealkatrészek, ásók, istálló lapátok, villák stb.

Ugyszintén előnyösen beszerezhetik gazdatagjaink a tavaszi fajazonos vetőmagvakat: takarmányrépa, lóhere, lucerna, bükköny kender stb. A gazdák vetőmag szükség-leteiket feltétlen jegyeztessék elő a »Hangya« szövetkezet-ben és vetőgépre, sack-ekékre, kapológépre stb. kérjenek ár-ajánlatot, valamint fajazonos gyümölcsoltványokra is.

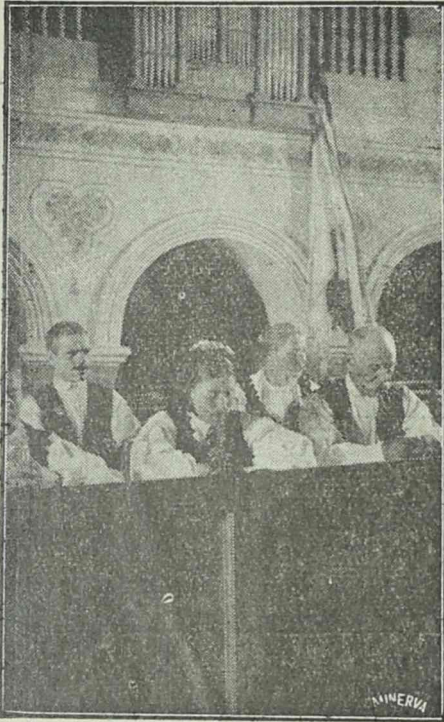
A háziasszonyok megbízható, fajazonos kertimagma-kat a „Hangya” szövetkezetből szerezzenek be, amelyeknek csiraképessége ki van próbálva. Ezenkívül háziasszonyaink minden más háztartási bevásárlásukkal bizalommal keres-sék fel saját szövetkezetüket, ahol feltétlen megbízható áruval szolgálják ki és mindig a napi méltányos áron.

A tavaszi bevásárlás alkalmával úgy gazdatagjainknak, mint háziasszonyainknak legyen jelszavuk: minden árut a szövetkezetből s minden lejt a szövetkezetbe, mert a szövet-kezet sajátjuk.

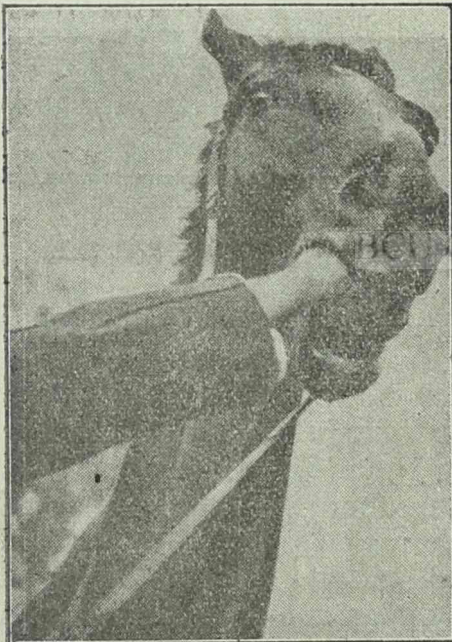
Erős, virágzó szövetkezet a falu népének jólétet biztosít.

Fundatia pentru Școală

Istentisztelet egy székeiyföldi templomban

Elkényeztetett versenyparipák.

A versenylovakra ugyancsak nagy gondot fordítanak. Nemcsak kitűnő ellátást kapnak, hanem egészséges, világos istállóban tartják a lovakat, sőt, hogy a fogukat a romlástól megoédjék, naponként szivacs-
esal mossák ki a szájukat. Különben a napi ételporciót: zabot, szénát, sőt a vizet is kimérve kapják, nehogy elkizzanak és így a futtatáson lemaradjanak. Ez a magyarázata, hogy a versenyparipának alig van hasa, úgy néz ki, mint valami agár.

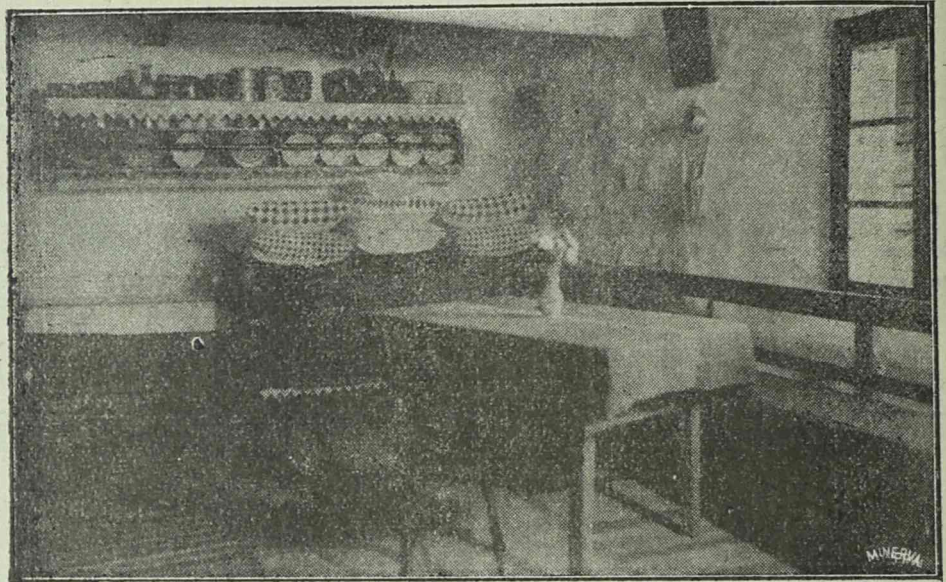
Ami biztos, biztos.

Az ügyes biztosítási ügynök rá akarja venni a falu biráját, hogy biztosítsa a község pénzét betörés ellen.

— Minek a, — mondja a bíró — hásze azért vettem Wertheim kasz-
szát hogy be ne törhessenek.

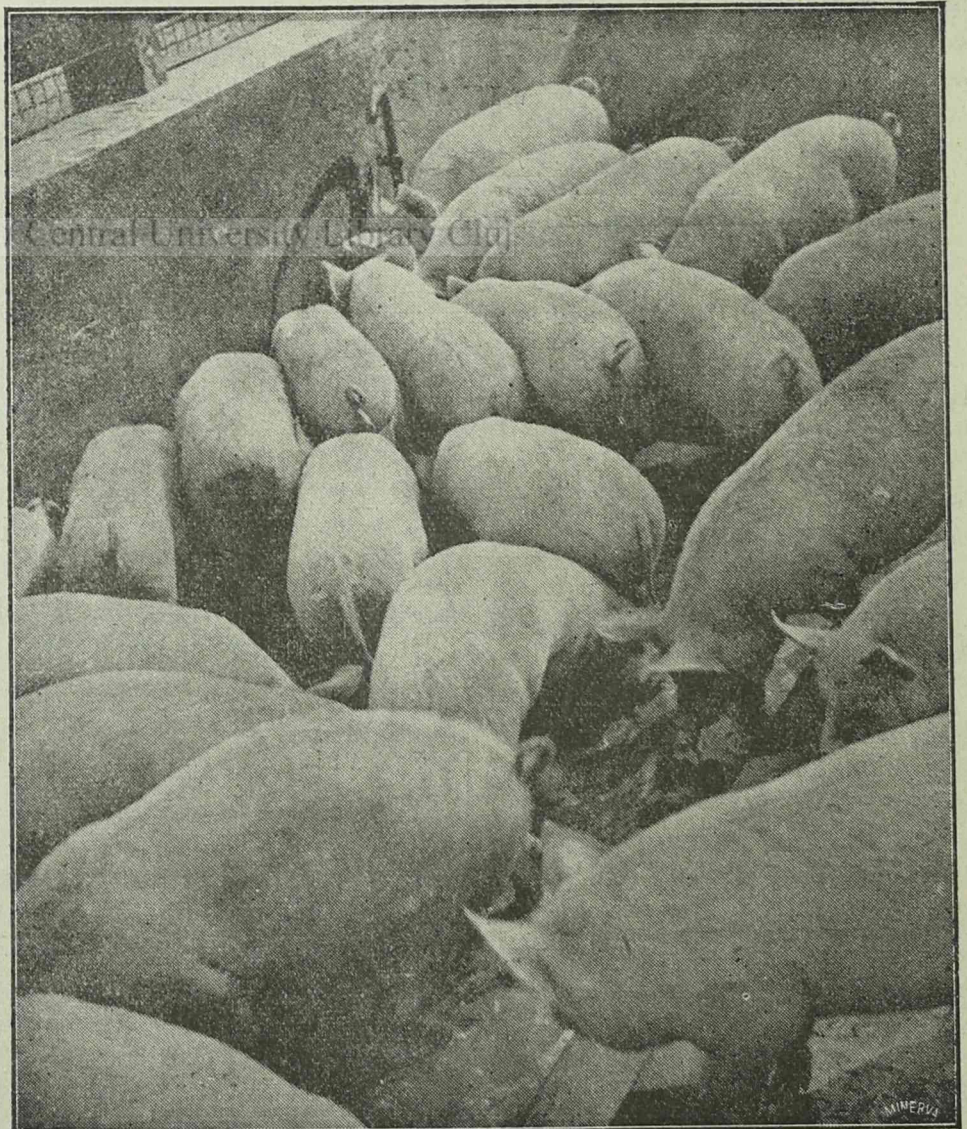
— Na, na bíró ur, manapság a betörők még a vaskasszát is kifurják.

— Ugyan furhatják azt, — mondja a bíró ravaszul hunyorítva — mert a pénzt itt hordom a lajbizsebben.

Székelly szoba berendezése.

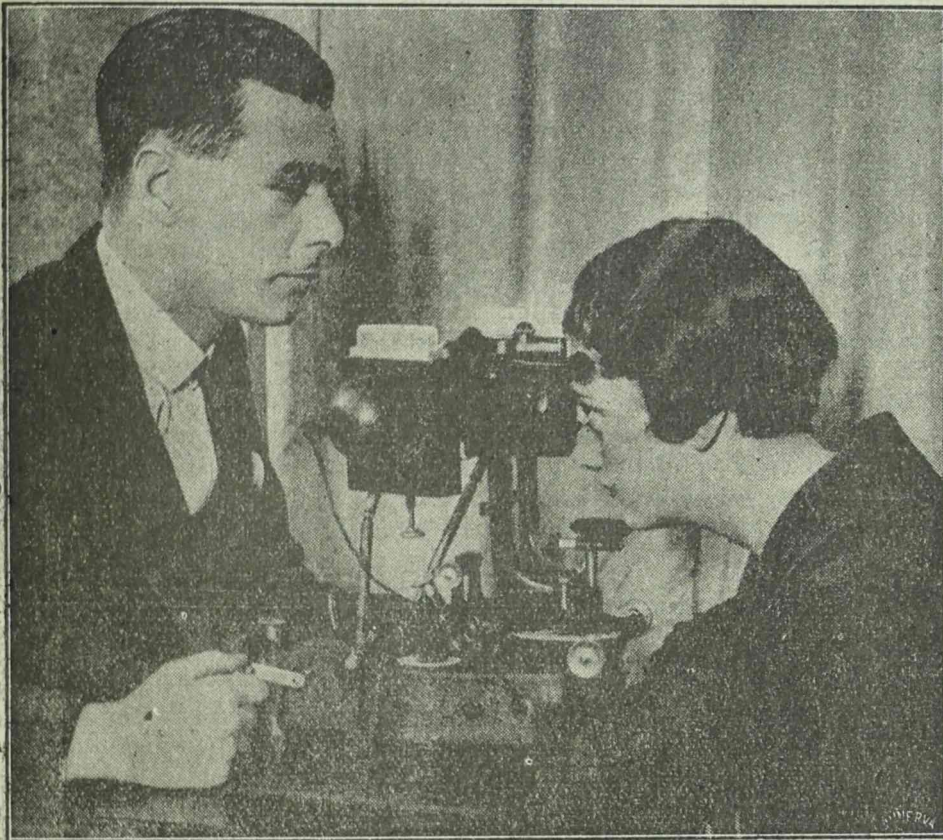
A székelly ember házi berendezését is éppen úgy, mint öltözködését az egyszerűség jellemzi. A „nagy házban“ (a vendég-szobában) mindenütt ott található a magasra vetett ágy, amelynek díszét a szépen kivarrott párnabütök képezik. Népszerű butoradarab minden háznál a kanapé, amely rendszeren az eladó lány „staférungjával“ van tele, s azonkívül pedig a falfelöli részen az asztal mellett padot vagy széket helyettesít. A falon a tálas látható.

A sertéstenyésztés fontossága.

A gazda embernek egyik jövedelmi forrása a sertés tenyésztés. Vidékenként más és más fajta sertéseket tenyésztenek a gazdák. Nálunk leginkább a mangalica fajtát tartják, amelyet zsirsertésnek is neveznek. Külföldön tenyésztik és nálunk is egyes vidékeken a simaszőrű fehér yorkshiri fajtát, amely inkább és nálunk is ezért hussertésnek is nevezik. Külföldi szállításra nagyon szívesen vásárolják. Nálunk inkább a szász gazdák körében van általánosan elterjedve. Előnye, hogy gyorsan fejlődik és nagyon szapora. Nagyon gyakori a 10-12. malacos koca. Képünk egy szép Yorkshire sertéstelepét mutatja be.

A kancsalitást gyógyító gép.

A londoni orvosi kiállításon mutatták be ezt az érdekes gépet, amelynek segítségével a kancsalságot gyógyítani lehet. A kancsalság legtöbbször a gyenge szemizmok miatt áll elő és a gyermek harmadik, negyedik életévében lép fel először. Ilyenkor legjobb a gyermeket szemorvoshoz vinni, aki szemüveget rendel, vagy megfelelő tanáccsal lát el. A kancsalságot úgy is lehet javítani, hogy az erősebb szemet időnként bekötjük, hogy a bandzsító, gyenge szemet így erősítsük, és rászoktassuk a nézésre. Képpünkön látható érdekes gépet egy angol tudós találta fel. A paciensek üveglencsébe néznek, amikor az orvos bekapcsolja a készüléket s a lencse mögött különféle képek mozognak, miközben az orvos szükség szerint lassan elmozdítja a lencsét is, ami által a szemizmokat észrevétlenül természetes helyzetükbe hozza. Ez a készülék különösen gyermekeknel vált be.

A kispazda juhtenyésztése.

A juh a kispazdának egyik legnagyobb hasznát hajtó állata. 8–10 darab juh gyapjua már egy kisebb családnak biztosítja a téli ruházatát. Tavaszán az értékesítésre kerülő bárányokból pénz kerül a házhoz. Nyáron keresztül pedig sajttal, túróval látja el a háztartást, egy fejési idény alatt 7–10 kg. sajtot számítanak. A juhtenyésztés csak ott jövedelmező, ahol kiterjedt legelők vannak. Erdélyben főleg fent a havasi legelőket használják juhtenyésztésre. Nálunk elterjedtebb fajták: az erdélyi racka 30–40 cm. hosszú gyapjuval és a cigálya melynek a gyapjua valamivel finomabb. Ajánlatos a fésűs gyapjas juhok, a merinó fajták tenyésztése, amelyeknek gyapjua finomabb, egy jobban értékesíthető és a házilag előállított posztó is mutatósabb, tartósabb.

Gazdasági tanácsadó.

A hó olvadása a közelgő tavasznak az előjele. Ilyenkor minden jó gazda készül a tavaszi munkálatokra.

Hozzuk rendbe, javítsuk meg gazdasági eszközeinket: a fogatot, ekét, boronát, ásót stb. A vető-, kapálógépet idejekorán rendeljük meg.

A [tavaszi vetőmagvakat most készítsük elő, a hiányzó vetőmagot szerezzük be idejében. Tengeri vetőmagnak ép és egészséges csöveket válogassunk ki. Ismeretlen tengeri vetőmaggal csak kis területen kísérletezzünk. Mult évben például Háromszéken a 100 napos tengerivel több helyen becsapódtak, ami érzékeny veszteséget jelentett a gazdáknak, tekintve, hogy egész táblákat vetettek be.

A tavaszi gabonafélék vetőmagját roslálással készítsük elő. A tiszta csiraképes vetőmag a jó termés első feltétele.

Lucerna, lóhere és répamagvakat csakis megbízható helyről vásároljunk, ahol fajazonos, felülvizsgált árut hoznak forgalomba. A *szövetkezetek garantált magvakat árúsítanak*. Ahol a talajviszonyok a *lucerna termesztésre* alkalmasak, minél nagyobb területet vessünk be vele, mert nemcsak, mint magot értékesíthetjük jól, hanem, mint takarmány is biztos jövedelmet jelent. Ujabban a lucernalisztet a nagy sertés-tenyésztő gazdaságokban, mint elsőrendű tápszert használják fel.

Február végén, március elején a gazdasszony már *tyukültetésre* törekszik. A korai csirkét jól megfizetik a közeli városokban, aztán a meghagyott jércék is korán kezdik el a tojást. A koratavaszi ültetés azonban csak ott sikerül, ahol korai kotló van. Ennek pedig a feltétele az, hogy a szárnyasok meleg ólban teleljenek, a tojást idejében megkezdjék, mert a kotlás csak azután következik be, ha már a tyuk egy bizonyos mennyiségű tojást tojt.

A keltetésre legalább 55 gramm súlyú tojásokat használjunk, szép, hibátlan formájukat. Nagyon gömbölyű és nagyon keskeny tojások

keltetésre alkalmatlanok, ugyszintén azok is, melyeken gyűrűs megvastagodások láthatók. Lehetőleg 2—3 éves tyukok tojásaiból keltessünk, a csirkék fejlettebbek lesznek. 10—12 napnál régiebb tojásokat ne rakjunk a kotló alá.

Szobanövényeink poros leveleit mossuk le. A növényeken mutatózó pajzstetveket szappanos, dohánykivonatos vízzel dörzsöljük le. Száraz levegőjű szobában a kályhán tartunk állandóan födetlen edényben vizet, hogy a párolgással nedvdussá tegyük a levegőt. A cserepes növények földjében előforduló férgeket, gilisztákat gyengén sós vízzel történő öntözéssel kihajthatjuk a földből.

Kicsiny szövetkezők rovata:

Kedves gyermekek!

A multkor megigértem, hogy legközelebbi találkozásunk alkalmával folytatjuk körutazásunkat a nagyvilágba. Lássuk mit is csinálnak a mi kicsiny szövetkezeti testvéreink.

De most jól öltözzünk fel, mert nagy utra megyünk. Szépen átutazunk Németországon és fűtöl a vonatunk *Lengyelország* fővárosában Varsóban. És itt megtudjuk, hogy az országban 100 gyermekszövetkezet működik, melyek nélkülözhetetlenek az iskolai életben! A felsőbb iskolákban a szövetkezet olcsó reggelit ad a tagjainak, mások pedig könyvkötészetet, asztalosműhelyt és lakatosműhelyt tartanak fenn. Megtudjuk, hogy van szövetkezeti szabójuk is, aki olcsón varrja és javítja ruháikat. Van olvasó termük és gyermek lapjuk. A tagoknak kötelességük rendben tartani a tantermet, a játszó-tereket és torna-termeket. Itt ismerik meg az együttes munka áldását és testileg lelkileg egészséges, egymást szerető gyermekeké válnak. Segélypénztárt is létesítettek, honnan a reászorulóknak olcsó kamat fejében pénzt kaphatnak.

Na de tovább kell mennünk. Szépen átvágunk a határon és *Oroszországban* vagyunk. Itt nagy a hó s farkasordító hideg van. Nem is megyünk beljebb. Itt is vannak gyermek-szövetkezetek, igaz nem régen indult meg a munka. Szépen vissza fordulunk és nem megyünk fel *Lettországba*, mert sietős az utunk, de azért eláruljuk, hogy a kis lettek is jószövetkezők mégpedig igen lelkesen és szépen dolgoznak.

Most jól feltarisznyálunk és országvilágot nyakunkba véve átutazunk *Lengyelországban*, *Csehszlová-*

kián, *Auszián* és hipp-hopp a szép napsütéses *Olaszországba* érkezünk. Egy kis szövetkezeti olasz barátunk elmondja, hogy nagyon régóta megalakultak a gyermek szövetkezetek. Szegény társainknak könyveket, füzeteket vesznek. Van egy étkezdéjük, van torna-termük saját felszereléssel, és zenekaruk. A jövedelemből könyvtárat rendeztek be és egy nyaraló telepet létesítettek. Évente 100 gyengé testvérüket küldik a szép adriai tenger mellé nyaralni és erősödni. Kéz a kézben egymást támogatva dolgoznak.

Na kedves gyermekek ezzel be is fejeztük utazásunkat és most szépen itthon megegyszer át gondoljuk az egészséget és komolyan elhatározzuk, hogy a falunkban lévő szövetkezetnek lelkes munkásai leszünk. Egymást segítsük, egymást támogassuk szövetkezeteink által, mint azt a külföldi kicsiny szövetkezeti testvéreinknél láttuk. Ez az igazmese arra kell ösztönözzön mindnyájukat, hogy derék tagjai legyenek az egész világon elterjedt gyermekszövetkezeti mozgalomnak. Rajta kis szövetkező pajtásaim, kezdjük el a munkát, a nagy szövetkezetek tagjainak erős keze fog segíteni nektek és meglátjátok, hogy Isten is megsegít mindnyájukat ebben az áldott munkában.

Szeretettel köszönt:

Ella-néni.

REJTVÉNYEK.

1. $\frac{sz}{a}$ kó?
2. -iklós, -ndre, -ávid, -iktor, -nikó.
3. -andi, -ndrás, -ászló, -ntal, -amás, -lga, -ándor.

Ha a hiányzó betűket helyesen töltitek ki, a 2-ik rejtvénynél egy erdei vad, a 3-ik rejtvénynél egy nagy tó nevét kapjátok.

A helyes megfejtők jutalomban részesülnek.

Új idők, új erkölcsök.

A villamosban egy öreg zsebtolvaj belenyul egy elegáns hölgy táskájába s közben bosszankodva morfondíroz:

— Csak festék és puder... Istenem, hol vannak a régi jó, szolid idők.

Vasuti vendéglőben.

— Hallja pincér! Disznóság, ez a hus olyan kemény, hogy már tíz perc óta rágom s még mindig nem tudom lenyelni.

— Óh kérem nem sietős a dolog, a vonatnak husz perc késése van.

Vásároljunk hűségesen szövetkezetünkben s jegyezzünk üzletrészt.